

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (๒) ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ (๓) ยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และการบริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙ โดยนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา มุ่งเน้นเรียนฟรีมีจริง เรียนฟรีมีงานทำ และเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ให้ความสำคัญกับการลงทุนในทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ฟรีที่ประชาชนสามารถเข้าถึงเพื่อเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ในแพลตฟอร์มได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีโอกาสได้เรียนฟรีได้ทุกที่ ทุกเวลา และเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค ให้ทุนการศึกษาเพื่อพัฒนากลุ่มคนที่มีศักยภาพสูงเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู ใช้ผลการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นหลักในการปรับเพิ่มวิทยฐานะ ให้อิสระในการบริหารจัดการ การเรียนรู้แก่สถานศึกษาได้ตามความพร้อมของสถานศึกษาและความถนัดของผู้เรียน รวมถึงสร้างเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ปรับหลักสูตรการศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ และการจ้างงานให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและตลาดแรงงานในอนาคต เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานทันที (Skill Bridge) เมื่อสำเร็จการศึกษาและการฝึกอบรม นั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบนโยบายการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๙ โดยกล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศ ความท้าทายระบบการศึกษาไทย อาทิ ทักษะการอ่าน และการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ การที่ผู้เรียนจำนวนมากหลุดออกจากระบบการศึกษา เนื่องจากขาดทางเลือก ช่องว่างทางการศึกษาระหว่างเมืองกับชนบทยังคงกว้างขึ้น ภาระค่าใช้จ่ายแฝงทางการศึกษาสูง ทักษะและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมเน้นย้ำว่า “วิกฤตด้านทุนมนุษย์มีความสำคัญยิ่งกว่าวิกฤตทางการเงิน” การปรับระบบการทำงานสู่การทำงานเป็นทีมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการผลิตและพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูง และเศรษฐกิจที่มีเสรีภาพในการแข่งขันกับทั่วโลก

เพื่อให้การ...

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ โดยได้กำหนด ๕ นโยบายสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

๑. คืนเวลาให้ครู เพื่อคืนอนาคตให้เด็ก

๑.๑ ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครู โดยยุบรวมโครงการที่ซ้ำซ้อน ให้อำนาจสถานศึกษาในการตัดสินใจเลือกทำเฉพาะโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ลดงานเอกสารที่มากเกินไปจนจำเป็น นำระบบดิจิทัลเข้ามาบริหารจัดการงานธุรการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูมีเวลาในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ ภายใต้แนวคิด Work Smart

๑.๒ นำร่องระบบครัวกลาง (Cloud Kitchen) ในสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกแบบการจัดเตรียมอาหารกลางวัน และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้องแทนครู เพื่อให้ครูสามารถอุทิศเวลาให้กับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

๑.๓ ปรับเกณฑ์การประเมินผู้บริหารสถานศึกษา โดยประเมินจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนแทนการจัดทำเอกสารโครงการและรางวัลที่ได้รับ ภายใต้แนวคิด Result - based Evaluation

๒. รื้อสูตรความเหลื่อมล้ำด้านงบประมาณและโอกาส

๒.๑ ปรับสูตรการจัดสรรงบประมาณใหม่ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและบริบทของพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อให้สถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดารได้รับการจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้องกับความยากลำบากในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำระหว่างสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบทอย่างเป็นธรรม

๒.๒ สานต่อและพัฒนาการขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout ติดตามผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่การศึกษา ควบคู่กับการปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น อาทิ การจัดการศึกษาในสถานประกอบการและการนำผลการปฏิบัติงานมาเทียบโอนเป็นหน่วยกิต เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายจำนวนเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาเป็นศูนย์

๒.๓ ยกระดับทุนการศึกษา ODOS รูปแบบใหม่ โดยขยายและปรับปรุงการให้ทุนการศึกษาตรงเป้าหมายและหลากหลายตามความต้องการของพื้นที่ เพื่อรับประกันว่าเด็กเรียนดีในทุกอำเภอจะได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสให้เกิดความเป็นธรรม

๓. ยกระดับการเรียนรู้สู่โลกความจริง

๓.๑ ผลักดันหลักสูตรฐานสมรรถนะ ควบคู่กับการยกระดับทักษะการใช้เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์อย่างรู้เท่าทัน มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิจารณญาณ (AI Literacy) เพื่อเป็นเครื่องมือในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ผลงานแทนการท่องจำ ภายใต้แนวคิด AI for All

๓.๒ ยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล โดยพัฒนารอบความร่วมมือด้านนวัตกรรมศึกษากับองค์กรระดับโลก อาทิ OECD UN และบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำ เพื่อแลกเปลี่ยนหลักสูตร องค์ความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างประเทศอย่างเป็นระบบ ภายใต้กรอบความร่วมมือ Global Partnerships

๓.๓ ผลักดันการบูรณาการสมรรถนะด้านการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Media & AI Literacy) เข้าสู่หลักสูตรตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาครู ให้สอดคล้องกับกรอบการประเมิน PISA 2029 ของ OECD เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ และใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบในระดับมาตรฐานสากล

๓.๔ จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital Superboard) โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งผลักดันระบบธนาคารหน่วยกิตกลาง (National Credit Bank) ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E - Portfolio) ระบบเทียบโอนประสบการณ์ และปรับหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำและมีรายได้ที่มั่นคง

๔. โรงเรียนต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง

๔.๑ จัดตั้ง “ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ” เพื่อปกป้องผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จากความรุนแรงทุกรูปแบบ บูรณาการการทำงานร่วมกับทีมนักกฎหมาย ทีมนักจิตวิทยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล โดยใช้รูปแบบการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมออนไลน์ (Anti Online Scam Operation Center : AOC) เพื่อให้สามารถรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองสิทธิ ได้อย่างรวดเร็ว ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔.๒ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา อาทิ ระบบสุขาภิบาล อาหารและน้ำ ระบบไฟฟ้า และความมั่นคงแข็งแรงของอาคารสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

๕. สร้างสถาปัตยกรรมใหม่ด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ผลักดันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้เป็นธรรมนูญการศึกษาและการเรียนรู้ ของประเทศ เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาที่แข็งแกร่ง เพื่อปลดล็อกหลักสูตรที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก คุ้มครองผู้เรียนที่หลากหลาย และสนับสนุนวิชาชีพครูอย่างเป็นรูปธรรม

ให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ ข้างต้น ไปเป็นกรอบทิศทางการจัดการศึกษาและการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมและบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้แนวคิด “All for Education”

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายประเสริฐ จันทรวงทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ